

U.G. 6th Semester Examination - 2021**SANSKRIT****Course Code: BSNSDSHT6****Course Title: Ancient Indian Polity**

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. अधोलिखितेषु दशप्रश्नाः देवभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः : 1×10=10
- 'अर्थशास्त्रम्' केन विरचितम्?
 - 'धर्मशासनम्' इत्यनेन किं बुध्यते?
 - अर्थशास्त्रानुसारं करग्रहणविधिः कतिविधः?
 - 'पञ्चायत' - इति शब्देन किं बुध्यते?
 - महाभारतस्य शान्तिपर्वणो विषयवस्तु किम्?
 - कस्तावत् जनपदधर्मः?
 - मनुस्मृतेः सप्तमाध्यायस्य नाम किम्?
 - एकस्य धर्मशास्त्रकर्तुर्नाम लिख्यताम्।

- 'वैराज्यम्' कस्य प्रकारभेदम् अस्ति?
- शुक्राचार्यस्य राजनीतिमूलकग्रन्थस्य नाम किम्?
- एकस्य नीतिशास्त्रस्य नाम लिख्यताम्।
- 'कण्टकशोधनम्' इति पदेन किं बुध्यते?
- 'दामः' कस्य प्रकारभेदोऽस्ति?
- दण्डनीतिः का?
- 'विग्रह' इति पदेन को बुध्यते?

2. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः देवभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः : 2×5=10

- शुक्राचार्यानुसारं 'सभासदः' इत्यस्य कोऽर्थः?
- 'व्यवहारः' कस्य प्रकारभेदोऽस्ति?
- कस्तावत् श्रीधर्मः?
- अथर्ववेदानुसारं 'समितिः' इति पदस्य कोऽर्थः?
- 'मनुष्याणां वृत्तिरर्थः' - वाक्यमिदं केन कुत्र उक्तम्?
- बौद्धसाहित्यानुसारं 'दिघ्निकाय' इति पदस्य कोऽर्थः?
- 'प्रजा सुखे सुखं राज्ञः प्रजानां च हिते हितम्' - वचनमिदं केन कुत्र प्रोक्तम्?
- ऐतरेयब्राह्मणानुसारं 'स्वराज्यम्' इत्यस्य कोऽर्थः?

3. अधस्तनेषु विषयद्वयमबलम्ब्य देवभाषया टीका विरच्यताम् :
5×2=10

i) राज्यस्य प्रकारः प्रकृतिश्च

ii) न्यायव्यवस्था

iii) शुक्रनीतिः

4. अधोलिखितेषु विषयमेकमाधारीकृत्य नातिदीर्घो निबन्धो
विरच्यताम् : 10×1=10

i) करव्यवस्था

ii) दण्डव्यवस्था

iii) विदेशनीतिः